

Motion till riksdagen

1989/90:Kr272

av Ulla Orring (fp)

Folkbibliotekets sameavdelning i Vilhelmina

Vår kultur är en härd
i härden glöder bränder
Från bränder stiger rök
som lockar

Blås på bränderna
så de inte slocknar
Rör om så det lyser till
Lägg på ved och ris
så glöden orkar värma
och vår kultur fortleva

Dikt av Paulus Utsi

Exakt så, lägg på ved och ris – lägg på pengar till det lilla samebiblioteket i Vilhelmina, så att glöden orkar värma och bibliotekskulturen orkar leva kvar.

Den samiska avdelningen i Vilhelmina är välkänd och innehåller ett av de största samlade bestånden i ämnet Samer i vårt land. Ursprunget till den samiska samlingen spåras till tidigt 1900-tal. I januari 1905 sände Anna Lindhagen ett vandringsbibliotek – Lappmarkens bibliotek – upp till Röberg i Vilhelmina fjällvärld. Det förtjänar också att nämnas att år 1904 bildades i Vilhelmina/Åsele den första sameföreningen, som blev initiativtagare till det första landsmötet för samerna i Östersund.

I Vilhelmina började biblioteksstyrelsen på 1960-talet att agera för en specialavdelning för samisk litteratur, som nu har vuxit till en förhållandevis ansenlig samling med ca 2 500 böcker och skrifter.

Småforskning har även avsatt en mängd böcker med ett flertal ordböcker. Samlingen dokumenterar sameområdets språkområden och dialekter m. m. Man samlar även tidningar och tidskrifter som berör samerna. 1967 togs initiativ att samla pressklipp om samer. Till att börja med anställdes en medarbetare på statliga medel för denna uppgift. Pressklippen är unika och omfattar idag ca 377 pärmar. Materialet har nu överfört till mikrofilmrullar. Målsättningen är att materialet skall bli tillgängligt för samiska institutioner, universitet, bibliotek och föreningar. Materialet är kronologiskt ordnat, vilket i sin tur kräver ungefärlig tidsangivelse för händelser som man vill söka rätt på.

Vilhelmina kommun har varit välvilligt inställd till biblioteket och dess verksamhet. Men å andra sidan har kommunen haft stora ekonomiska problem på grund av nedläggning av Stekenjokk-gruvan med konsekvenser för arbetsmarknaden.

Statens kulturråd har nu för sin del förordat en samnordisk databas. Tanken är att Vilhelmina skall ingå som en del i ett nordiskt försörjningsnät. Tillgängligheten av avdelningens böcker, skrifter och uppsatser skulle öka betydligt.

Enligt min mening är samebiblioteket ett riksintresse och staten bör gå in med årliga bidrag för att vidmakthålla, men även utveckla, biblioteksverksamheten. Inte minst med en datorisering. Utan andra jämförelser kan Hammarskjöldska biblioteket i Uppsala nämnas, som exempel på prioriterat statligt bibliotek.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om samebiblioteket som ett riksintresse,
2. att riksdagen för budgetåret 1990/91 inom ramen för anslaget till samekulturen avsätter 250 000 kr. för de samiska samlingarna.

Stockholm den 23 januari 1990

Ulla Orring (fp)

Mot. 1989/90
Kr272